

На основу чланова 19. и 21. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Невена Кривокапић, Владо Мареш, Иван Цвејић, Тамара Скрозза, Марија Кордић, Петар Јеремић, Стојан Марковић, Златко Чобовић, Владимир Радомировић, Ивана Стјеља и Драган Ђорђевић, на седници одржаној 26.2. 2016. године, већином гласова доноси

ОДЛУКУ

Текстом “Како зарадити 45.000 долара прештампавањем старих текстова”, објављеним 8. јануара у штампаном и онлајн издању, дневни лист “Политика”

1. прекршио је тачку 4. Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије, по којој је новинар дужан да, када је то неопходно, консултује што више извора и омогући им да изнесу свој став,

2. прекршио је и тачку 3. Одељка V (Новинарска пажња), по којој је прећуткивање чињеница које могу битно да утичу на став јавности о неком догађају једнако њиховом намерном искривљивању или изношењу лажи.

Налаже се листу “Политика” да одлуку Комисије објави у свом штампаном и онлајн издању у року од пет дана од дана достављања одлуке.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Портал «Јужне вести» поднео је жалбу Савету за штампу, сматрајући да текст садржи податке које аутор тумачи на врло споран начин, без икакве додатне провере, и то тако да «доводи у везу ‘амерички новац’ са утицајем на уређивачку политику медија који се у тексту помињу». Такође, супротно начелу новинарске пажње, аутор је слепо веровао једном извору, није консултовано најмање два независна извора, нити омогућио «другој страни» да изнесе став или укаже на чињенице које сматра битним. У жалби је наведено да текст садржи и нетачан податак о износу новца које су «Јужне вести» добиле од Фонда партнерство за транспарентност, због чега је «Политици» послат деманти, који није објављен. Ауторка текста је, како се истиче, неколико дана касније само интерпретирала део тог одговора, мењајући суштину и у истом броју дала свој коментар на то, што је такође недозвољено и по Кодексу и по Закону.

У одговору на жалбу, ауторка текста је навела да је одговор «Јужних вести» објављен наредног дана од када је послат (и приложила страну из штампаног издања листа). Кад је реч о податку који «Јужне вести» оспоравају – да су добили два пута по 30.900 долара у 2011. и 2012. години, достављен је «принтскрин» једне од страна базе података америчког Фондација центра, одакле су информације преузете.

«Јужне вести» су се накнадно извиниле због превида у вези са објављеним демантијем, остајући при ставу да није објављен на одговарајућем месту и под одговарајућим насловом, као и да није објављен у онлајн издању.

Комисија је закључила, да је, без обзира на мањкавости, «Политика» испоштовала право на одговор. Међутим, већина чланова Комисије сматрала је да то што је редакција омогућила организацијама које су поменуте у тексту да накнадно одговоре, не ослобађа «Политику» одговорности за то што је сама тема текста, по оцени Комисије обрађена на лош начин, тачније, супротно етичким принципима професије. Текст је, сматра Комисија, тенденциозан и обилује непрецизним подацима, који су циљано бирани или прећуткивани. Упркос изузетном значају теме којом се бави, новинар се позива на само један извор, не проверава додатно ниједан податак, нити невладиним организацијама о којима пише пружа могућност да, пре објављивања текста, потврде тачност информација или их прокоментаришу. Такође, из текста су, закључила је Комисија, изостављене битне информације које могу пресудно да утичу на ставове читалаца – нема никаквог објашњења о томе се донације добијају на конкурсима на основу детаљно разрађених пројеката, да је реч о потпуно законитој активности, да донатори углавном врло прецизно и детаљно проверавају како је новац утошен, коначно ни информације да донације често добијају и државни органи. Због свега тога, читалац је могао стећи утисак да невладин сектор добија огроман новац на нетранспарентан начин и за проблематичне активности, иако то у тексту нигде директно није речено. Због тога је Комисија за жалбе, са девет гласова «за» и два «против» одлучила да је «Политика» прекршила Кодекс новинара Србије и наложила листу да ову одлуку објави.

Београд, 26.2.2016.

Председавајућа
Невена Кривокапић